

Najnovije vesti

Dobro došli na nedeljni brifing za medije Specijalizovanih veća Kosova, na kom želimo da vam damo pregled aktuelnih vesti o aktivnostima suda i pružimo priliku da postavljate pitanja.

U predmetu protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasničija, pretresni panel je 1. jula izdao nalog o rasporedu, kojim je izricanje presude zakazao za 16. septembar u 10:00 časova. Lica koja žele da prisustvuju zasedanju moraju unapred da se prijave. Sednica će moći da se prati i putem video-streaminga na veb sajtu Specijalizovanih veća, na sva tri jezika suda – albanskom, srpskom i engleskom.

Istog dana, 1. jula, pretresni panel je izdao nalog kojim je podsetio Hašima Tačija na izmenjene uslove njegovog boravka u pritvoru, kao i na sva druga pravila i propise kojima je regulisan njegov pritvor. Pored toga, panel je naložio braniocima g. Tačija da ga podsete na njegove obaveze u tom pogledu. Na osnovu redovnih izveštaja sekretara suda, panel je zaključio da g. Tači uporno krši izmenjene uslove pritvora, kao i druga relevantna pravila i propise o pritvoru. Ukoliko g. Tači i dalje ne bude sarađivao, panel će razmotriti mogućnost uvođenja strožih mera kako bi se obezbedilo poštovanje naloga.

Dana 24. juna, pretresni panel je delimično odobrio zajednički zahtev odbrane za odbijanje izmena završnog podneska tužilaštva. Tužilaštvo je podnelo ispravljenu verziju završnog podneska, u kojoj je u fusnotama napravilo tri izmene. U nekim slučajevima je pre donošenja odluke po nekom podnesku dopušteno vršiti manje štamparske izmene. Panel je odobrio dve izmene u fusnotama završnog podneska, dok je odbio izmenu u kojoj je tužilaštvo dodalo jedan izvor, što bi se moglo smatrati novim dokaznim predmetom i stoga spadalo u kategoriju „dodatnih zahteva i podnesaka“, što nije dopušteno.

U predmetu koji se vodi protiv Hašima Tačija, Baškima Smakaja, Isnija Kiljaja, Fadilja Fazlijua i Hajredina Kučija po optužbama za uticanje na svedoke, veće Apelacionog suda je delimično odobrilo žalbu tužilaštva na odluku sudije pojedinca o usvajanju veštačenja i uputilo sudiju pojedinca da ponovo razmotri dopuštenost relevantnog dokaza u skladu s odlukom apelacionog veća.

Tužilaštvo je tražilo da se usvoje izveštaj i svedočenje veštaka specijalizovanog za jednu posebnu vrstu analize. Međutim, sudija pojedinac je odbio da usvoji njegov izveštaj, uz obrazloženje da primenjena metodologija nije opšteprihvaćena u naučnim krugovima, da veštak nije hteo u potpunosti da objasni tu metodologiju, kao i da tužilaštvo nije pribavilo odobrenje prema pravilu 107 Pravilnika da se te informacije tretiraju poverljivim.

Apelaciono veće je zaključilo da je sudija pojedinac pri oceni dopuštenosti svedočenja trebalo da primeni blaži kriterijum, a to je da li je svedočenje *prima facie* pouzdano, u smislu da li se svedok na prvi pogled može smatrati stručnim za datu oblast. Po mišljenju apelacionog veća, da bi se veštačenje usvojilo nije neophodno da svaki korak primenjene metodologije bude apsolutno transparentan. Pošto je svedok adekvatno objasnio koje je opšte parametre primenio i kakvu je internu kontrolu izvršio, apelaciono veće je smatralo da je njegov izveštaj dovoljno transparentan da bi bio usvojen. Nakon što je neki svedok prihvaćen kao veštak, na sudiji pojedincu je da odluči koliku će dokaznu snagu pridati njegovom svedočenju.

1

Pored toga, apelaciono veće je zaključilo da pravilo 107 nije strogo govoreći merodavno, zato što osetljive informacije koje je svedok odbio da iznese nisu obelodanjene tužilaštvu pre svedočenja, pa tužilaštvo stoga nije bilo dužno da za njih unapred pribavi odobrenje. Nadalje, apelaciono veće je smatralo da nije došlo do povrede prava odbrane, budući da je bila u mogućnosti da unakrsno ispita svedoka po datom pitanju.

Apelaciono veće je stoga vratilo stvar sudiji pojedincu i uputilo ga da ponovo oceni dopuštenost veštačenja, imajući u vidu zaključke veća.

Nakon što je doneta ta odluka, sudija pojedinac je 1. jula pozvao strane u postupku da do 6. jula podnesu svoja izjašnjenja o datom pitanju i istovremeno ukinuo sve dotadašnje rokove za podnošenje završnih podnesaka strana u postupku, kao i sve druge s tim povezane rokove.

Dana 30. juna, sudija pojedinac je naložio stranama u postupku da stepen poverljivosti nekih transkripata svedočenja promene u javni i da dostave javne redigovane verzije sličnih drugih transkripata. U vezi sa svedočenjem jednog veštaka, sudija pojedinac je naložio tužilaštvu da stupi u kontakt sa poslodavcem tog veštaka i ustanovi da li njegov iskaz može dobiti javni status ili pak postoje neke bojazni po pitanju bezbednosti informacija i privatnosti svedoka.

Dana 29. juna objavljena je javna redigovana verzija odluke sudije pojedinca po hitnom zahtevu Fadilja Fazlijua za izmenu uslova boravka na slobodi. Dana 25. marta, odbrana g. Fazlijua zatražila je da se g. Fazlijuu dozvoli da otputuje s Kosova i poseti jedno lice u terminalnoj fazi bolesti i oprost se od njega dok je to još uvek moguće.

Sudija pojedinac je odobrio taj zahtev, zaključivši da odlazak g. Fazlijua s Kosova neće pogoršati ranije ustanovljenu umerenu opasnost od ometanja postupka, budući da će se uslovi puštanja na slobodu primenjivati i tokom tog putovanja. Sudija pojedinac je tu odluku doneo i na osnovu zdravstvenih podataka i činjenice da je bolesno lice član uže porodice g. Fazlijua. Sudija je takođe podsetio da je loše zdravstveno stanje članova uže porodice i ranije bilo osnov za privremeno puštanje na slobodu.

Sudija pojedinac je takođe smatrao da tražena poseta neće narušiti tok postupka i da se neće negativno odraziti na prava drugih optuženih u ovom predmetu da im se sudi bez nepotrebnog odlaganja. Panel je podsetio g. Fazlijua da svi ostali uslovi iz odluke o privremenom boravku na slobodu ostaju na snazi i naložio mu da Sekretarijatu preda pasoš čim se vrati na Kosovo.

U jednoj drugoj odluci, prvobitno donetoj 19. juna 2026, sudija pojedinac je odbio zahtev Fazlijuove odbrane da se g. Fazlijuu odobri da otputuje u Crnu Goru kako bi prisustvovao jednom događaju. Sudija je zaključio da nije iznet valjan razlog za izmenu postojećih uslova boravka na slobodi i da nije pokazano da postoje uverljivi humanitarni razlozi ili da je došlo do neke druge bitne promene okolnosti.

Dana 25. juna Specijalizovano veće Vrhovnog suda u celosti je odbilo zahtev Pjetera Šalje za zaštitu zakonitosti vezan za nalog za reparacije koji mu je izdat. U okviru četiri žalbena razloga, g. Šalja je izneo tvrdnju da je pretresni panel napravio bitnu povredu postupka jer je pokrenuo postupak o reparacijama pre nego što je osuđujuća presuda potvrđena u žalbenom postupku, kao i da je pretresni panel napravio grešku jer je zaključio da je dužan da nadoknadi štetu koja nije naneta njegovim činjenjem ili nečinjenjem, već krivičnim delima za koja je g. Šalja osuđen.

Panel Vrhovnog suda je odbio argumente g. Šalje vezane za fazu postupka u kojoj je donet nalog o reparacijama. Pored toga, panel Vrhovnog suda je napomenuo da je apelacioni panel zaključio da je pretresni panel ispravno postupio kad je zaključio da žrtvama treba isplatiti reparacije za pretrpljenu štetu koja je direktna posledica krivičnih dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća za koje je neko lice već osuđeno, i konstatovao da se g. Šalja naprosto ne slaže s tumačenjem pretresnog i apelacionog panela, a da ničim nije potkrepio svoje argumente.

Panel Vrhovnog suda je u vezi sa drugim žalbenim razlogom g. Šalje primetio da je apelacioni panel bio mišljenja da se kriterijum preispitivanja u žalbenom postupku primenjuje i na žalbe na naloge o reparacijama i zaključio da se, nakon što je pažljivo razmotrio argumente g. Šalje, nije uverio da je apelacioni panel pogrešio u tom pogledu.

Panel Vrhovnog suda je u vezi sa sva četiri žalbena razloga zaključio da g. Šalja nije pokazao da su pretresni i apelacioni panel napravili bitnu povredu postupka, te je u celosti odbio njegov zahtev za ocenu zakonitosti.

